

DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE STICHTING TUCHTRECHTSPRAAK MEDIATORS

HEEFT DE NAVOLGENDE BESLISSING GEGEVEN IN ZAAK
M-2019-14 van:

X, wonende te A,
verder te noemen: klagster,

tegen:

Y,
kantoorhoudende te B,
verder te noemen: de mediator.

1. De procedure

- 1.1. Met een op 10 september 2019 binnengekomen e-mailbericht met bijlagen heeft klagster een klacht ingediend bij de Tuchtcommissie over het handelen van de mediator.
- 1.2. De mediator heeft verweer gevoerd. Dit verweer is op 11 oktober 2019 binnengekomen.
- 1.3. De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 15 november 2019 te Den Haag. Hierbij waren, behalve de leden van de Tuchtcommissie en de (plaatsvervangend) secretaris, klagster en de mediator aanwezig.

2. Enkele vaststaande feiten

- 2.1. De mediator heeft klagster en haar echtgenoot bijgestaan in het maken van afspraken omtrent het beëindigen van hun huwelijk (chtscheidingsconvenant) en de gevolgen hiervan voor hun kinderen (ouderschapsplan). Daarbij was het aanvankelijk de wens van klagster en haar echtgenoot dat zij elkaar in de toekomst weer zouden vinden als partners. Na de ondertekening van de mediation overeenkomst door klagster, haar echtgenoot en de mediator op 22 augustus 2017 is de mediation diezelfde dag aangevangen met een eerste bijeenkomst.
- 2.2. Op 11 september 2017 heeft de vierde mediation bijeenkomst plaatsgevonden. Klagster heeft toen aangegeven dat zij met haar nieuwe partner haar eigen weg wilde vervolgen ("de weg van 4"). Na afloop liet klagsters echtgenoot weten dat het gesprek niet naar zijn zin was verlopen.
- 2.3. Op 19 september heeft de vijfde bijeenkomst plaatsgevonden. Naar aanleiding van die bijeenkomst heeft de mediator diezelfde dag aan klagster en haar echtgenoot een

overzicht van de gemaakte afspraken toegezonden. Zij heeft haar begeleidend emailbericht aan partijen afgesloten met de volgende opmerking:

“concentreer je op jezelf, niet op wat de ander eventueel zou doen om het jou lastig te maken. Denk voor jezelf na hoe jij het voor de andere aangenamer zou kunnen maken. Dat maakt het allemaal een stuk vriendelijker en menselijker”.

2.4. Tijdens de zevende bijeenkomst, op 5 oktober 2017, heeft klagster het document getiteld “De Pauze” ingebracht. In dit stuk heeft klagster aangegeven dat zij zich niet langer wil laten “*intimideren, overrulen en manipuleren*” door haar echtgenoot en dat zij een pauze in de mediation wil inlassen indien haar echtgenoot niet stopt met het maken van rotopmerkingen richting haar. Klagster heeft daarbij een opsomming gegeven van situaties die zij als ongewenst beschouwt. Tijdens de bijeenkomst is afgesproken dat klagster een “time-outteken” zal geven indien zij een van die situaties ervaart en dat de echtgenoot van klagster zal proberen om die situaties te voorkomen.

2.5. Op 16 oktober 2017 stond de achtste bijeenkomst gepland. Deze bijeenkomst heeft geen doorgang gevonden omdat klagster die dag betrokken was bij een verkeersongeval. Diezelfde dag heeft de echtgenoot van klagster aan de mediator een document toegestuurd. De mediator heeft in reactie hierop klagster en haar echtgenoot als volgt bericht:

“X2 [klagsters echtgenoot, Tuchtcommissie], bedankt voor het delen van jouw zienswijze.

Als mediator merk ik natuurlijk ook op dat de scheiding enorme vertraging oploopt. De doorloop tijd van een gemiddelde echtscheiding is 3 maanden. Jullie situatie is een stukje complexer dat wel maar desondanks loopt het nog steeds erg traag.

Dit komt voort uit het feit dat jullie bij mij zijn binnen gekomen met een bijzonder verhaal waarbij er eigenlijk de verwachting was dat jullie op een later moment weer bij elkaar zouden komen. Dat zorgde ervoor dat de mediation soepeler en sneller verliep in het begin. Toen later bleek dat dit geen optie meer was kwam er een verharding en werd de gun factor over en weer een stuk minder.

Jullie zijn bij mij gekomen om afspraken te maken ten aanzien van jullie echtscheiding (verdeling en afspraken t.b.v. de kinderen). Tevens is de insteek dat jullie gezamenlijk als ouders straks de deur uit lopen. Ik moet aan emotionele uitingen dus wel gehoor geven tot op zekere hoogte als het gaat om de ouder relatie tussen jullie.

Normaal gesproken sluiten we het gezamenlijke emotionele deel af aan het begin van de mediation. In jullie situatie kwam dat pas halverwege. Dat maakt de mediation voor mij lastig.

Ik wil graag constructief met jullie in gesprek. Ik wil jullie dan ook vragen wat jullie hiervoor nodig hebben. Wat is er nodig om een discussie van een half uur over een kapstok te vermijden. Wat heb je nodig om de ander weer wat te gunnen zoals dat in het begin het geval was?

Een fijne relatie als ouders lijkt mij waardevoller dan de inhoud van een kastje. Jullie relaties als ouders komt wel onder druk te staan door dit soort dingen. Dat lijkt mij erg zonde want jullie zullen elkaar de komende jaren nog vaak genoeg nodig hebben als ouders.

Als mediator adviseer ik dan ook om bewuster hiermee om te gaan. Elkaar over en weer dingen te gunnen. Verdraagzaam te zijn. In het belang van jullie kinderen.”

2.6. Op 27 oktober 2017 zijn de mediator, klagster en haar echtgenoot voor de achtste, tevens laatste keer, bij elkaar gekomen. Klagster heeft toen een brief aan haar echtgenoot uit 2013 voorgelezen en aangegeven wat zij nodig had van haar echtgenoot om met hem in gesprek te blijven. Omdat de mediator geen tijd meer had om de bijeenkomst voort te zetten heeft zij klagster en haar echtgenoot voorgesteld dat zij samen het gesprek bij hun thuis of in de spreekkamer van de mediator, waarbij de mediator bij nood bereikbaar zou zijn vanuit haar op enkele meters van de spreekkamer gelegen woning, zouden voortzetten of dat klagster in een e-mailbericht zou aangeven wat zij nodig had. Daarop is klagster boos geworden en vertrokken.

2.7. Bij brief van 14 november 2017 heeft klagster haar echtgenoot verzocht om een aantal betalingen te verrichten. Klagster heeft in haar brief het volgende geschreven:

“(…) Tijdens het mediationtraject en ook daarvoor, zijn door mij diverse uitspraken gedaan onder voorbehoud. Dit voorbehoud roep ik nu in, waarmee al mijn eerdere uitspraken per heden komen

te vervallen. Al deze uitspraken heb ik namelijk gedaan onder druk van intimidatie en dreiging door jou. Zie hiervoor het eerste Pauzedocument. (...)

Inmiddels heb ik een echtscheidingsadvocaat geraadpleegd en deze gaf aan dat ik recht heb op partnerpensioen, dat ik recht heb op 50% van de winsten (...).

Dit lijkt mij een voor jou allerm minst aantrekkelijke route, die ik je in het licht van onze 30 jaren niet gun. Echter, het is volledig in jouw handen of ik de gang naar de rechter moet maken.

Als (1) je het intimideren en manipuleren, hetzij fysiek, hetzij verbaal, hetzij financieel, overigens zoals door jou bevestigd ten overstaan van de mediator d.d. 27-10-2017, staakt en (2) als je normaal blijkt te kunnen overleggen op basis van gelijkwaardigheid en (3) als je bovengenoemde bedragen vandaan tijdig overboekt, dan ontvang je aansluitend een finaal voorstel dat milder zal zijn dan wat de rechter beslist.

(...)"

- 2.8. Op 14 december 2018 heeft de mediator klaagster gevraagd of zij nog verder wil gaan met de mediator. Op 23 december 2018 liet klaagster in reactie hierop weten dat zij er nog niet aan toe is om inhoudelijk te reageren.
- 2.9. Op 2 januari 2018 heeft de mediator klaagster en haar ex-partner bericht dat zij de mediation beëindigt, omdat zij onvoldoende vooruitgang ziet.
- 2.10. Op 26 februari 2019 heeft de klachtbehandelaar van de Stichting Kwaliteit Mediators (SKM) klaagster en de mediator bericht dat zij de behandeling van de klacht van klaagster van 20 december 2018 heeft beëindigd omdat dit niet tot resultaat heeft geleid.

3. De klacht

- 3.1. Klaagster heeft – kort weergegeven – de volgende gedragingen van de mediator opgesomd die volgens haar klachtwaardig zijn:
 1. De mediator heeft kwesties tussen partijen niet bespreekbaar gemaakt. De mediator liet klaagster praten, terwijl haar echtgenoot zijn mond hield. Partijen kwamen daardoor niet verder. De mediator heeft hiermee gedragsregel 2 (Transparantie) geschonden.
 2. De mediator heeft de autonomie van partijen niet kunnen waarborgen (gedragsregel 3). Klaagster heeft meerdere malen aangegeven dat zij zich geïntimideerd en bedreigd voelde door haar echtgenoot.
 3. De mediator was partijdig (gedragsregel 5). Naar aanleiding van de brief van de echtgenoot van klager van 16 oktober 2017 bevestigde zij zonder onderzoek dat sprake was van ernstige verdragen. De mediation duurde op dat moment bijna acht weken, terwijl een normaal dossier volgens de mediator al drie maanden zou kosten en de zaak van klaagster en haar echtgenoot complex zou zijn.
 4. Klaagster heeft tijdens de mediation kenbaar gemaakt dat zij had vernomen dat haar echtgenoot met derden over de inhoud van de mediation sprak. De mediator heeft daarop tegen de echtgenoot van klager gezegd dat zij dit niet accepteerde en dat zij de mediation zou eindigen indien haar dit nogmaals ter ore zou komen. Zij heeft verzuimd om te vragen wat zijn beweegredenen waren. Klaagster voelt zich benadeeld. Door aldus te handelen heeft de mediator gedragsregels 6 (vertrouwelijkheid) geschonden.
 5. De mediator beschikte niet over de benodigde competenties om het verloop van de mediation te waarborgen (gedragsregel 7). Zij schoot tekort in de communicatie, omdat zij bij de echtgenoot van klaagster niet doorvroeg naar het onderliggende. Daarnaast schoot zij tekort in conflictoplossing, omdat zij het werkelijke conflict niet erkende. Zij negeerde dat klaagster zich onveilig en ongelijkwaardig voelde en probeerde wat halfbakken oplossingen, zoals een "time-outteken" voor klaagster. De interventietechnieken van de mediator schoten eveneens te kort. Tijdens de

bijeenkomst op 27 oktober 2017 stelde de mediator voor dat partijen samen zouden praten over de door klaagster ervaren manipulatie, intimidatie en dreiging door haar echtgenoot, terwijl zij zich onveilig en ongelijkwaardig voelde. Als alternatief vroeg de mediator klaagster om in een e-mailbericht uiteen te zetten wat zij nodig had, terwijl klaagster dat tijdens die bijeenkomst uitvoerig had aangegeven. Klaagster heeft de bijeenkomst daarop verlaten.

6. Het vertrouwen van klaagster nam zeer snel af tijdens de mediation (zie punt 4 hiervoor) (gedragsregel 8).

4. Het verweer

4.1. De Tuchtcommissie vat het verweer van de mediator als volgt samen:

1. De mediator heeft transparant gehandeld door aandacht te geven aan zowel de wens van klaagster om over emoties te praten als de wens van haar echtgenoot om het over de praktische verdeling te hebben. De mediator heeft partijen uitgelegd dat mediation bestaat uit verschillende fases en dat het niet constructief werkt om het bij de fase van verdeling eveneens te hebben over de emoties.
2. De mediator heeft tijdens de mediation geen problemen in autonomie waargenomen. Partijen communiceerden rustig en zeker niet respectloos met elkaar maar op momenten wel intens.
3. De mediator heeft tijdens de mediation geen enkele vorm van partijdigheid gevoeld. Partijen hebben zich gedurende de mediation naar de mediator toe als keurige liefdevolle mensen opgesteld. De mediator heeft de mediation beëindigd, omdat zij constateerde dat er onvoldoende vooruitgang was. Tijdens de vierde bijeenkomst ontstond een patstelling tussen partijen. De mediator heeft diverse interventies ingezet om partijen weer in beweging te krijgen. Dat was lastig, omdat partijen geen gezamenlijk doel meer hadden.
4. De mediator heeft bij aanvang haar werkwijze besproken met partijen. Indien haar werkwijze niet wordt nagekomen, dan spreekt zij partijen hierover op aan, en als het daarna nog een keer gebeurt, dan beëindigt zij de mediation. De mediator heeft de echtgenoot van klager erop aangesproken dat hij met derden inhoudelijk over de mediation zou hebben gesproken. Daarna is het niet nog een keer voorgekomen. Van een schending van gedragsregel 6 is derhalve geen sprake.
5. Beide partijen gaven na het voorstel van klaagster om de "weg van 4" te volgen aan dat zij elkaar ervoeren als manipulatief, intimiderend en niet gelijkwaardig. Zij konden steeds minder van elkaar verdragen en bij het minste of geringste volgde een zeer emotionele reactie. De mediator heeft partijen als gelijkwaardig ervaren. Uit het Pauze-document van klaagster blijkt volgens de mediator dat klaagster prima in staat is om voor zichzelf op te komen. De mediator heeft met partijen de kwesties bespreekbaar gemaakt. Zij heeft duidelijk aangegeven wat haar aanpak is en wat partijen zouden kunnen ondernemen om het proces alsnog te draaien. De mediator is niet verantwoordelijk voor de keuze van partijen ten aanzien van hun eigen gedrag of handelen. De mediator heeft dan ook gedragsregel 7 niet geschonden.
6. Doordat het doel van de mediation tijdens de mediation veranderde, raakten partijen het vertrouwen in elkaar kwijt. De bereidheid van partijen die de mediator nodig had om tot een goed resultaat te komen, verdween gedurende het mediation proces. De mediator betreurt het dat een vechtscheiding ontstond, maar dat is niet haar verantwoordelijkheid.

5. De beoordeling

- 5.1. De Tuchtcommissie dient te beoordelen of het handelen van de mediator in strijd is met de Gedragsregels voor de MfN-registermediator. Voor gegrondverklaring van een klacht is vereist dat de verweten gedraging met een voldoende mate van zekerheid vaststaat.

- 5.2. De klachtonderdelen 1 en 2 lenen zich voor gezamenlijke behandeling vanwege de samenhang. In de kern verwijt klaagster de mediator dat zij geen actievere rol heeft ingenomen en dat geen onderzoek heeft gedaan naar het onderliggende gedrag van klaagster echtgenoot en de factoren die daarbij een rol spelen. De Tuchtcommissie overweegt dat is komen vast te staan dat klaagster een andere invulling verwachtte van de rol van de mediator dan de mediator daadwerkelijk heeft gedaan. Klaagster had graag gezien dat de mediator meer had onderzocht waarom bepaalde gedragingen van haar echtgenoot plaatsvonden in de veronderstelling dat hierdoor wellicht tot een betere oplossing zou worden gekomen. De mediator heeft in haar verweerschrift en ter zitting toegelicht dat partijen over en weer op verschillende manieren reageren en niet altijd over dezelfde onderwerpen wilden praten en dat zij ervoor gekozen heeft om juist niet de achterliggende verklaringen hiervoor te zoeken om daarmee voldoende voortgang in het mediation traject te houden. Over de vraag wat de meest gewenste aanpak is kan verschillend worden gedacht, maar de keuze die de mediator heeft gemaakt is niet klachtwaardig. Nu niet is komen vast te staan dat de mediator niet transparant heeft gehandeld en de partijautonomie niet heeft gewaarborgd, worden deze klachtonderdelen als ongegrond afgewezen.
- 5.3. De Tuchtcommissie is, gelet op de gemotiveerde betwisting van de mediator, niet gebleken van feiten en/of omstandigheden op grond waarvan geoordeeld zou moeten worden dat de mediator partijdig was. De enkele omstandigheid dat de mediator naar aanleiding van een brief van de echtgenoot van klaagster heeft opgemerkt dat vertraging in de mediation is opgetreden, is hiervoor onvoldoende. Ook dit klachtonderdeel faalt.
- 5.4. Ten aanzien van de klachtonderdelen 4 en 6 overweegt de Tuchtcommissie dat de mediator – onweersproken – heeft aangevoerd dat zij de echtgenoot van klaagster heeft aangesproken op zijn gedrag en dat hij dit gedrag daarna niet meer heeft vertoond. Onder deze omstandigheden, met in achtneming van hetgeen de Tuchtcommissie hiervoor onder 5.1. heeft overwogen, acht de Tuchtcommissie het niet tuchtrechtelijk verwijtbaar dat de mediator niet heeft (door)gevraagd (bij) aan de echtgenoot van klaagster wat zijn beweegredenen waren. Dat bij klaagster als gevolg van de handelwijze van haar echtgenoot het vertrouwen in hem afnam, kan de mediator niet worden verweten. Deze klachtonderdelen slagen daarom niet.
- 5.5. Uit het voorgaande volgt dat de Tuchtcommissie niet heeft kunnen vaststellen dat de mediator niet voldoende competent was om de mediation goed te laten verlopen. De Tuchtcommissie begrijpt dat het voor klaagster teleurstellend is dat het doel van de mediation – een echtscheidingsconvenant en ouderschapsplan – niet is behaald en dat het is uitgemond in een vechtscheiding, maar niet is komen vast te staan dat de mediator hiervan een tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. Tijdens het mediationtraject ontstond tussen klaagster en haar echtgenoot een patstelling. De mediator heeft in haar verweerschrift en ter zitting toegelicht dat zij meerdere malen heeft geïntervenieerd maar dat het haar niet lukte om partijen in beweging te krijgen en om voortgang te boeken, ook omdat partijen geen gezamenlijk doel meer hadden, en dat zij daarom besloot de mediation te beëindigen. Dat de mediator met haar aanpak de grens van het tuchtrechtelijk toelaatbare heeft overschreden, is de Tuchtcommissie niet gebleken (zie 5.1. hiervoor). Ook klachtonderdeel 6 treft geen doel.
- 5.6. De slotsom is dat alle klachtonderdelen ongegrond zijn.

6. De beslissing

De Tuchtcommissie:

- verklaart de klachten ongegrond.